

Länsstyrelsen
Stockholm

Remiss om promemorian Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri, KN2025/02439

Information om dokumentet

Detta är en digitalt tillgänglighetsanpassad webbversion av yttrande som är daterat den 31 mars 2026. Det godkända originaldokumentet finns arkiverat i vårt digitala ärendesystem och har diarienummer 1520-2026.

Avsändare är Länsstyrelsen Stockholm.

Er beteckning: KN2025/02439

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län (Länsstyrelsen) ser positivt på att kompletterande bestämmelser huvudsakligen samlas i en ny lag och en ny förordning. Länsstyrelsen välkomnar också den föreslagna samverkansskyldigheten mellan de sex kontaktpunktslänsstyrelserna och bedömer att den är viktig för att uppnå en enhetlig tillämpning av uppdraget.

Länsstyrelsen anser dock att promemorian inte fullt ut fångar det övergripande syftet med EU-förordningarna om kritiska råmaterial och nettonollindustri, nämligen att genom kontaktpunktens vägledning och stöd förenkla och samordna tillståndsprocesser för projektägare.

Promemorian behöver därmed förtydligas och i vissa delar kompletteras. Sammanfattningsvis gäller det särskilt följande:

- Kontaktpunktens uppdrag bör i högre grad utformas med fokus på vägledning, samordning och stöd genom tillståndsprocessen.

- Det bör förtydligas att kontaktpunkten i ett tidigt skede kan göra en inledande bedömning om ett projekt omfattas av EU-förordningarna.
- Kontaktpunktens bekräftelse bör avgränsas till frågan om projektet eller ansökan omfattas av EU-förordningarna.
- Det behöver förtydligas vad som ska ingå i projektägarens begäran om yttrande av miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad.
- Det behövs vägledning om vilka ytterligare tillståndsförfaranden som kan omfattas av kontaktpunktens uppdrag.

5.1 En ny lag och förordning

Länsstyrelsen tillstyrker att kompletterande bestämmelser huvudsakligen regleras i en ny lag och en ny förordning.

Länsstyrelsen välkomnar också att kontaktpunktsuppdraget koncentreras till sex länsstyrelser och att dessa ska samverka med varandra.

Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att kontaktpunktsuppdraget ligger kvar på länsstyrelsen även efter bildandet av en ny miljöprövningsmyndighet. Länsstyrelsen har ett brett och sektorsövergripande uppdrag och har hög kompetens inom de tillståndprocesser som berörs av kontaktpunktsuppdraget. Länsstyrelsen anser vidare att den regionala förankring som länsstyrelsen besitter är nödvändig för att utföra kontaktpunktsuppdraget ändamålsenligt.

Länsstyrelsen anser att de olika tidsfristerna ska framgå i den nya lagen och förordningen om kontaktpunkter. Detta underlättar vid läsning och missförstånd undviks. Dessutom är ett av syftena med EU-förordningarna att skapa förutsägbarhet avseende hur lång tid det tar att få ett tillstånd.

6.2 Kontaktpunkten ska underlätta och samordna tillståndprocessen

Länsstyrelsen anser att promemorian fokuserar för lite på kontaktpunktens underlättande och vägledande funktion. Enligt Länsstyrelsens bedömning är en central del av syftet med

kontaktpunktsfunktionen enligt EU-förordningarna om kritiska råmaterial och nettonollindustri (EU-förordningarna) att generera ett mervärde för projektägare genom att underlätta och vägleda i tillståndsprocesser.

Länsstyrelsen bedömer att ett av kontaktpunktens huvudsakliga mervärden ligger i tidig dialog med projektägare där kontaktpunkten kan hjälpa projektägaren att förstå tillståndsprocessen, identifiera relevanta tillståndsförfaranden och samordna kontakterna mellan berörda myndigheter. Länsstyrelsen ser att en viktig del i kontaktpunktens uppdrag kan utföras i perioden mellan samråd och inlämnande av ansökan. Där kan kontaktpunkten stötta projektägaren i frågor om ansökans omfattning och detaljeringsgrad.

Länsstyrelsen anser därför att det bör utvecklas hur kontaktpunkten i ett tidigt skede kan göra en inledande bedömning av om ett projekt omfattas av EU-förordningarna. En sådan bedömning är enligt Länsstyrelsens mening en praktisk förutsättning för att kontaktpunkten ska kunna avgöra om projektet ska omfattas av det stöd som kontaktpunktsfunktionen är avsedd att ge. Detta behöver enligt Länsstyrelsens bedömning inte regleras som ett nytt formellt steg i lag eller förordning. Det kan i stället tydliggöras i förarbetena hur kontaktpunktsfunktionen behöver fungera i praktiken.

6.3 För att starta en tidsfrist ska projektägaren begära att kontaktpunkten bekräftar att ansökan är fullständig

Länsstyrelsen förespråkar att dialogen mellan kontaktpunkt och projektägare sker tidigt och löpande, snarare än att den koncentreras till en bedömning när ansökan lämnas in.

Länsstyrelsen bedömer att kontaktpunktens vägledande funktion är särskilt värdefull i perioden mellan samråd och ansökan, då projektägaren tar fram sitt underlag. Under detta skede arbetar projektägaren med att ta fram ansökan och kontaktpunkten kan då bidra genom att stötta projektägaren i framtagandet av en väl genomarbetad ansökan.

Enligt promemorians förslag kan kontaktpunkten begära kompletteringar gällande ansökans innehåll i förhållande till den kommande tillståndsprövningen innan ansökan lämnas över till prövningsmyndigheten, samtidigt som prövningsmyndigheten senare gör en egen bedömning och kan begära ytterligare

kompletteringar. Länsstyrelsen bedömer att detta medför en risk för dubbla bedömningar, otydlig ansvarsfördelning och ett ökat antal kompletteringar för projektägaren. Sammantaget riskerar detta att förlänga handläggningstiderna och därmed motverka EU-förordningarnas syfte att förenkla och effektivisera tillståndsprocesserna.

Länsstyrelsen anser därför att kontaktpunktens bekräftelse bör avgränsas till att avse om projektet eller ansökan omfattas av EU-förordningarna. Kontaktpunktens bekräftelse bör inte omfatta någon parallell bedömning av ansökans innehåll i förhållande till den kommande tillståndsprövningen.

Länsstyrelsen bedömer att om detta förslag till ändring inte hörsammas så behöver en definition av begreppet fullständig tas fram, som är tillräckligt tydlig att den går att applicera i alla de olika typer av tillståndsprocesser som kan bli aktuella för projekt som omfattas av förordningarna. Länsstyrelsen anser att det är viktigt att fullständighetsbedömningen utformas på ett sätt som säkerställer att tillståndsprocessen effektiviseras och inte riskerar att fördröjas.

6.5 Kontaktpunktens tidsplan

Länsstyrelsen bedömer att 9 § i förslag till lag och 28 § i förslag till förordning i huvudsak gör det möjligt att uppfylla kraven enligt EU-förordningarna när det gäller tidsplan för tillståndsprocessen. För vissa situationer är regleringen dock inte tillräcklig.

Det gäller nettonollprojekt och sådana fall där kontaktpunkten tar mellan 30 och 45 dagar på sig att bekräfta ansökan och överlämna den till prövningsmyndigheten. Det gäller också fall där kontaktpunkten begär kompletteringar innan ansökan kan bekräftas som fullständig. I dessa situationer riskerar kravet på tidsplan enligt EU-förordningarna att inte kunna uppfyllas genom promemorians förslag.

Länsstyrelsen föreslår därför att det tydliggörs, exempelvis i förarbetena, att kontaktpunkten i sådana fall ska kunna ta fram en preliminär tidsplan för projektets tillståndsprocess fram till dess att ansökan har överlämnats till domstol eller annan prövningsmyndighet. Därefter bör den mottagande prövningsmyndigheten eller domstolen ta fram en mer preciserad tidsplan för den fortsatta handläggningen.

6.7 Kontaktpunktens uppgifter i fråga om miljökonsekvensbeskrivningen

Länsstyrelsen anser att det behöver förtydligas vad som ska ingå i projektägarens begäran om yttrande av miljökonsekvensbedömningens omfattning och detaljeringsgrad.

För att Länsstyrelsen ska kunna uttala sig om miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad behöver det finnas ett samrådsunderlag enligt 6 kap 31 § miljöbalken. I de flesta fall är det även nödvändigt med ett samrådsmöte för att avgränsningssamrådet ska kunna genomföras på ett sätt som skapar värde för projektägaren. Det behöver därför förtydligas vad en begäran från projektägaren ska innehålla.

6.8 Statistik över handläggningstider

De länsstyrelser som ska sammanställa statistik från berörda prövningsmyndigheter och Domstolsverket behöver ha möjlighet att ställa krav på i vilken form statistiken ska rapporteras. Detta är en förutsättning för att uppgiften ska kunna genomföras på ett effektivt och enhetligt sätt.

Länsstyrelsen vill poängtera att uppgiften att sammanställa och analysera statistik från flera olika aktörer är komplex och riskerar att bli mer resurskrävande än vad som framgår i promemorian, eftersom utveckling av arbetssätt och systemstöd kan förväntas.

Länsstyrelsen bedömer att uppgiften medför ett ökat resursbehov och att det behöver kompenseras genom ökad finansiering.

8.2 Tillståndsförfaranden som avser projekt för kritiska råmaterial och nettonollprojekt

Icke uttömmande uppräknings av tillståndsförfaranden

Länsstyrelsen anser att det för 12 § i förslag till ny förordning behövs vägledning om vilka andra tillståndsförfaranden det kan handla om. Utan sådan vägledning finns en risk för osäkerhet i tillämpningen, både för kontaktpunkterna, projektägare och berörda prövningsmyndigheter.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen vill uppmärksamma att tidsfristerna enligt EU-förordningarna medför behov av tidigare kulturmiljöbedömningar och kan ha påverkan på ärenden som rör 2 kapitlet kulturmiljölagen. Detta för att kulturvärden ska kunna beaktas i tillräcklig utsträckning och tidigt i processen.

Länsstyrelsen vill också framhålla att riksintressen för kulturmiljövården enligt 3 kapitlet miljöbalken bör vägas in i intresseavvägningar i samband med strategiska projekt.

Allmänna synpunkter

Faktabladet Kontaktpunkten för tillståndsprocesser

Länsstyrelsen bedömer att det framtagna faktabladet kan vara ett värdefullt stöd för att förstå de nya regelverken. Länsstyrelsen ser dock vissa behov av förtydliganden i faktabladet.

Faktabladet bör kompletteras med information om att tillståndsprovningen sker hos de ordinarie prövningsmyndigheterna och domstolarna. Eftersom faktabladet anger att ansökan ska lämnas in till kontaktpunkten finns annars en risk för missförstånd om var ansvaret för provningen ligger.

Det bör också framgå att en bekräftad ansökan fortfarande kan behöva kompletteras under den fortsatta provningen. Vidare bör det framgå att vissa tidsfrister kan förlängas eller tillfälligt stoppas. I annat fall finns en risk för felaktiga förväntningar på hur tillståndsprocessen fungerar i praktiken.

Punktlistan för kontaktpunktens roll i tillståndsprocessen på sidan 1 i faktabladet bör ses över så att den presenteras i kronologisk ordning och bättre överensstämmer med tidslinjen på sidan 2 i faktabladet.

Informationen under "Var börjar man?" på sidorna 4 och 6 bör också ses över. Länsstyrelsen ser att en viktig del av kontaktpunktens samordnande och underlättande roll kan ske tidigt, innan en ansökan har lämnats in.

Avslutningsvis föreslår Länsstyrelsen att ett motsvarande faktablad tas fram för prövningsmyndigheter och domstolar. Ett sådant underlag bör tydligt redovisa hur de nya bestämmelserna påverkar deras handläggning och i vilka delar de har tidsfrister att förhålla sig till.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor på telefon

010-223 10 00 eller via e-post stockholm@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 1520-2026 i ämnesraden för e-post.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av vikarierande länsöverdirektör Lotta Bredhe med utvecklingsledare Camilla Sundin som

föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Johanna Lindgren, avdelningschef Helene Munkner, avdelningschef Anna Conzen samt chefsjurist Shiva Norvad medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.